

GALG EN SCHAVOT

WEKELIJKSE UITGAVE
PRIJS PER NUMMER : 4 FRANK

Uitgave van
«DE VLAAMSE BOEKHANDEL», Provinciestraat, 42, ANTWERPEN
(Handelsregister van Antwerpen nr 33.297)

Madame Elisabeth.

Op 20 Floréal 1793 werd madame Elisabeth, de zuster van Lodewijk XVI, in de Conciergerie achter slot en grendel gezet. Nog diezelfde nacht zou zij door Fouquier-Tinville onderhoord worden. 's Anderendaags verscheen zij vóór de rechters. Heel wat praatjes waren rondgestrooid geworden, onder meer dat Robespierre haar zou voorgesteld hebben, dat zij de troon van haar voorvaderen kon

beklimmen, indien zij er in toestemde zijn gade te worden. Ze had hem hooghartig afgewezen, wat zij met de dood zou boeten.

Wanneer men echter weet hoe scherpzinnig Robespierre was, dan kan men gerust dit huwelijksaanzoek voor een gek praatje zonder de minste ondergrond houden.

Anderen beweerden dat hij zich tegen dit rechtsgeding verzet had, omdat hij het zonder enig nut oordeelde. Wat er ook van weze, de voorzitter van het Hof, Dumas, gedroeg zich uiterst hoffelijk tegenover de aangeklaagde.

De houding van madame Elisabeth imponeerde trouwens. Zij leek wel een heilige, uit het Paradijs op deze aarde neergedaald. Steeds zweefde over haar zacht gelaat een stralende glimlach, zelfs dan als Fouquier-Tinville haar beschuldigde van medeplichtigheid aan de samenzweringen van haar familie en de grofste beledigingen tegenover haar uitte. Steeds hield zij haar ogen ten hemel gericht.

Toen haar de vraag gesteld werd : waarom zij haar broeder op zijn vlucht naar Varennes vergezeld had, antwoordde zij bedaard :

— Ik moest hem bijstaan. Ik deed enkel mijn plicht.

— Gedurende het straatgevecht met de mannen uit Marseille hebt ge de wonden van de Nationale Gardes verbonden.

— Bij mijn weten heeft mijn broeder niemands dood bevolen. Heb ik gekwetsten geholpen, dan was zulks uit louter menslievendheid. Ik heb hun niet gevraagd, hoe zij aan die wonden geraakt waren. Ik poch niet op mijn daad, maar, in geweten, kan men er mij geen verwijt van maken.

Daar het echter moeilijk viel te beweren, dat een samenzwering bestaat en er slechts een beschuldigde is, werden er drie en twintig sukkelaars bij het geding gesleept. Het duurde amper een half uur en allen waren gevonnist en ten dode opgeschreven.

De beruchte beul van Parijs, Sanson, heeft de laatste levensston- den van madame Elisabeth aldus beschreven :

« Desmarets bracht mij het bevel, dat al de veroordeelden van het proces van madame Elisabeth, zonder enig uitstel, moesten terechtgesteld worden.

Toen ik in de Conciergerie kwam, vertelde Richard mij, dat ma- dame Elisabeth met belangstelling gevraagd had naar bijzonder- heden over de uren gevangenschap van Marie-Antoinette. Het ver- haal had haar zozeer getroffen dat ze haar eigen lot scheen vergeten te zijn en dat zij gans door herinneringen ingenomen was.

Toen ik in haar cel kwam, vond ik haar met losgebonden haren, schijnbaar zonder enig bewustzijn, wachtend op wat geschieden zou.

Ze hield een gebedenboek in haar handen. Haar kastanjebruine, lange haren vielen golvend neer. Toen ik haar handen nam om ze te binden maakte zij het teken des kruises. Zij was erg bleek, waardoor de lichtheid van haar blauwe ogen vreemdglanzend uitkwam. Op mijn verzoek kwam zij mee naar de wachtzaal. Toen zij binnentrad groet- ten alle aanwezige veroordeelden haar eerbiedig. Zij beantwoordde kalm die groeten, waarna zij een wijl fluisterend met Loménié sprak. Toen boog zij het hoofd en prevelde Loménié een gebed toe, vermoedelijk gaf hij haar de absolutie, want hij was bisschop geweest.

Het sloeg vier uur toen we vertrokken. In de eerste kar stonden madame Elisabeth, de beide Loménié's, de bisschop en de gewezen minister, de weduwe Senozan, Montmorin, Sourdeval, en Gressy de Chamillon.

Aangezien zij ervan beticht was, de aanvoerster der samen- zweerders te zijn, moest haar hoofd het laatst vallen. In verband daarmee had Ducray mij zeer strenge bevelen gegeven. Ik stelde vast dat zij heel de tijd, dat de terechtstellingen duurden, bidden bleef, inwendig, zonder de woorden te prevelen. Toen « Vive la Nation » geroepen werd, bewoog zij niet het minst. Zij stond roerloos, als een beeld in een kerkportaal, met op het gelaat slechts één uit- drukking : de liefde tot God.

Toen haar beurt gekomen was, beklom zij langzaam de treden van het schavot. Even huiverde zij en boog het hoofd op de borst.

Vóór de guillotine wou een van de beulsknechten haar halsdoekje wegnemen, maar zij verzocht hem zulks niet te doen.

Even later lag zij neer en gleeed het mes naar beneden.

Dezelfde avond werd haar stoffelijk overschot met dat van de andere gehalsrechten te Mousseaux begraven ».

HET KASTEEL DER VERDOEMENIS

SILVAIN VAN DER GUCHT

HET KASTEEL DER VERDOEMENIS

door

SILVAIN VAN DER GUCHT

(Vervolg)

Wat deed hij dan, de vindingrijke schelm? Zoals wij reeds gezegd hebben, hield hij zich veel met scheikunde bezig en, aangedreven door de geldzucht, was hij zelfs zeer ver in dat vak gevorderd. Door velerlei smeltingen en onvermoeibare pogingen, had hij het geheim ontdekt, een zekere stof voort te brengen, die, gemengd met koper, zo buitengewoon op goud geleek, dat zelfs de fijnste naspeurder er zich aan zou misgrepen hebben.

Toen hij dit geheim had ontdekt, lachte de bedrieger gelijk de duivel. Nu zou hij geld maken, geld genoeg, om millionnair te worden. Dief en moordenaar zijn, bracht maar weinig op, als valsmunter zou hij meer winnen.

Doch hoe zulks aan boord gelegd, zonder zich bloot te stellen?

De arglistige deugniet wilde alles slim beredderen en wachtte tijd en omstandigheden af.

Het gebeurde, enige tijd daarna, dat een Duitser, genaamd Frederik Schoulier, langs Aalst kwam gesukkelde.

Hij had in Oostenrijk lange tijd in de keizerlijke munt gewerkt, doch was wegens zijn slecht gedrag uit dit land verbannen.

Niet wetende van wat hout pijlen maken, was hij eindelijk in Aalst aangeland. In de graveerkunst was hij zeer ervaren, doch, daar hij geen getuigschrift van goed gedrag bezat, werd hij nergens aanvaard en was genoodzaakt metselaarsknecht te worden, in afwachting van iets beters.

Vogels met gelijke veren vliegen gaarne samen, en het duurde niet lang of hij had kennis met Karel Kwakbeen aangeknoopt, die er toevallig van sprak aan zijn meester.

Hendrik scheen er in het begin geen acht op te slaan, maar later begon hij te denken, of die Oostenrijkse muntmeester juist zijn man niet zou zijn.

Op zekere dag liet hij hem ontbieden; hij had met de kerel een onderhandeling, die drie uur duurde, in zijn laboratorium.

Een maand nadien kocht hij een groot en prachtig huis in de Pontstraat. Meer dan drie maanden werd er in gewerkt door vreemde ambachtslieden en kunstschilders, want van Heverboom deed uitstrooien dat hij aldaar zijn winterverblijf zou nemen. Toen alles in gereedheid was, werd Frederik Schoulier als toezichter aangesteld, om het huis winter en zomer te bewaken.

Er waren daar grote, uitgestrekte kelders en 't was daar, dat de schelm een werkplaats had doen aanleggen, het was daar, dat hij schatten verwierf door 't maken van goudstukken, vals, maar zo goed nagebootst, dat bijna niemand ze van de echte kon onderscheiden.

Het duurde en bleef duren, en de schelm was nu eindelijk rijk geworden. Dan zegde hij:

— Laten wij genieten van onze overvloed!

En het kasteel op Schaarbeek, enigszins vervallen, werd prachtig gerestaureerd, en de kostbaarste meubelen werden aangekocht, om

die prachtige zalen te versieren. Geheel de stad sprak er over. Velen roemden van Heverboom, omdat hij nu eindelijk uit zijn gierigheid opstond en de ambachtslieden liet leven. Hendrik kreeg vleiers en bewierokers, maar dokter Meert zegde in zichzelf:

— De misdadiger verheft zich, zijn huis en zijn rijk zullen instorten als een molshoop.

Dit was niet genoeg: Hendrik wilde feesten geven, hij wilde zich

nog meer omringen door vleiers. Juist was de tijd daar, dat het weesje Maria, tot een bekoorlijke juffrouw opgegroeid, uit de kostschool moest komen en in de wereld verschijnen.

Jaarlijks, in October, ontving Hendrik honderd goudstukken voor het onderhoud van Maria. Dit mankeerde nooit en dikwijls fronste Hendrik zijn voorhoofd en dacht met smart en spijt: Dit kind moet van rijke ouders zijn, wie weet komen ze niet vandaag of morgen hun kind terugeisen... En wat gedaan?... Wie mogen de ouders zijn, en door wie mag dit geld altijd zo regelmatig gezonden worden?

(Wordt vervolgd).